

материалъ за освѣтление. Индийците на Северна Америка копаели въ земята малки ямички и гребали изъ тѣхъ нафтъ; продавали го подъ името Сенеково масло. Това масло се сметало за добро лѣкарство, и хората охотно го купували. Най-после, споредъ думите на единъ арабски лѣтописецъ, още преди хиляда години жителите на тия места, дето сега е разположенъ градътъ Баку и неговата околностъ, познавали нафта. Тѣ го добивали изъ плитки кладенци, изкопавани въ земята, и го употребявали за различни цели: палѣли го въ прости глинени лампи съ фитиль или съ спонче отъ нишки, или го употребявали като лѣкарство, или, най-после, смазвали съ него осите на колата си вместо катранъ.

Ще рече, нафтътъ е билъ познатъ още въ старо време. Но хората започнали да го добиватъ въ по-голямо количество едва преди шестдесетъ години — отъ тогава, откакъ узнали, че отъ нафта може да се получава петроль.

Досега сѫ известни две страни, богато надарени отъ природата съ нафтъ — това сѫ Северна Америка и Кавказъ (южна Русия).

Добиването на нафта става чрезъ пробиването на почвата. Пробиването се извѣршва чрезъ голѣмо стоманено длето, дълго 60 до 90 сантиметра и тежко 160 до 250 килограма. Това длето е прикачено къмъ желѣзенъ цилиндръ, а цилиндрътъ е заловенъ за желѣзенъ прѣтъ. Пробивниятъ инструментъ се движи чрезъ парна машина и ту се спушта, ту се издига. Образува се дупка (кладенецъ), която обличатъ съ желѣзна трѣба, за да не се рони прѣстъта. Пробиването продължава, желѣзната трѣба наснадаватъ съ втора, трета и т. н. По този начинъ достигатъ дълбочина 30 до 100 метра, докато се стигне до нафта. Следъ това сировиятъ материалъ бива или изгребванъ чрезъ сѫдове, прикачени на вжжа, или пъкъ изважданъ чрезъ помпи.

Често пѫти нафтътъ се намира подъ голѣмо налѣгане и, щомъ се отвори кладенецътъ до него, той изскача въ видъ на фонтанъ. Ако хората не успѣятъ на време да му станатъ господари, той опустошава цѣлата околностъ.

Въ 1896. год. азъ видѣхъ, какъ пробиха единъ нафтътъ изворъ, който даваше дневно 12 милиона литра нафтъ.

Ако такъвъ единъ изворъ се пробие неочеквано и човѣкъ не знае, какво да прави съ течащата кафява маса,